



กรุงเทพธุรกิจ
ทัศนะจากผู้อ่าน
● ดร.อุสข พิศนวิบูลย์
ผอ.สมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า
WCS ประเทศไทย

รัฐบาล 'เทพารักษ์'

วันที่ 26 ธันวาคม เป็นวันคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เป็นอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ประมาณ 18% (หรือประมาณ 92,000 ตร.กม.) ของพื้นที่ประเทศทั้งหมดประมาณ 513,000 ตร.กม. ซึ่งในพื้นที่อนุรักษ์เหล่านี้ จากการสำรวจสถานภาพสัตว์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ทั่วประเทศ ในปี 2553 พบว่ามีสัตว์ป่าสำคัญ ที่เคยมีกระจายอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ในทุกภาคของประเทศ กลับกลายเป็นพบสัตว์ป่าเหล่านั้นในพื้นที่น้อยกว่า 10% ของพื้นที่ประเทศ บางชนิดอยู่ในภาวะวิกฤติ เช่น เสือโคร่งและเสือดาว พบในพื้นที่เพียง 3% ของพื้นที่ประเทศ, วัวแดง เพียง 1%, ควายป่า เพียง 0.5%, กวางป่าและกระทิง ประมาณ 7% แม้แต่ช้างป่าเอง ก็พบในพื้นที่เพียงประมาณ 8% ของพื้นที่ประเทศ จะเห็นว่าประเทศเราเหลือพื้นที่ที่มีความหวังของการอยู่รอดของสัตว์ป่าเหล่านี้เพียงน้อยนิดเท่านั้น

ในช่วง 4 ปีที่รัฐบาล คสช. เข้ามาบริหารประเทศ ผมในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการระดับประเทศที่เกี่ยวข้องกับอนาคตของสัตว์ป่าไทย คือ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ และคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ได้สัมผัสกับผลงานที่สำคัญๆ ที่รัฐบาลนี้แสดงความเป็นผู้ผู้นำในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและถิ่นอาศัย ดังจะขอยกตัวอย่างผลงานสำคัญๆ ดังนี้

1. แก้ไขกฎหมายคุ้มครองช้างแอฟริกาและบังคับใช้กฎหมายควบคุมการค้าช้างอย่างน่ายกย่อง ซึ่งเรื่องนี้เป็นผลงานในช่วงแรกๆ ของรัฐบาล คสช. ในช่วงที่ประเทศไทยถูกนานาชาติตำหนิเรื่องการไม่ควบคุมการค้าหรือส่งผ่านงาช้างจากช้างแอฟริกา และมีส่วนให้ช้างป่าแอฟริกาถูกล่ามากกว่า 20,000-30,000 ตัวต่อปี รัฐบาล คสช. ในปี พ.ศ. 2558 ได้เร่งรัดออก พ.ร.บ.งาช้าง และ



เพิ่มช้างแอฟริกา ให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตาม พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และควบคุมปราบปรามร้านค้าช้างผิดกฎหมายอย่างจริงจัง จนกระทั่งร้านค้าช้างผิดกฎหมายในกรุงเทพฯ ลดลงกว่า 90% และในที่สุดประเทศไทยได้รับการยกย่องและได้ปลดไทยพ้นจากบัญชีดำประเทศลักลอบค้าช้าง ในการประชุมประเทศภาคีสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่า

ที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือ อนุสัญญาไซเตส ที่ประเทศรัสเซีย เมื่อต้นตุลาคม 2561

2. ยุติโครงการเขื่อนแม่วงก์ ซึ่งหากเกิดขึ้น จะทำลายป่าที่ราบผืนสุดท้ายในผืนป่าตะวันตก ถึงประมาณ 20 ตร.กม. และเกิดผลร้ายต่อสัตว์ป่าอย่างชัดเจน โดยที่โครงการนี้มีการต่อสู้ ประท้วง คัดค้าน และเสนอทางเลือกต่างๆ จากสังคมในหลายภาคส่วนตั้งแต่ก่อนรัฐบาล คสช. โดยมีองค์กรแกนนำคือมูลนิธิสืบนาคะเสถียร แต่ในที่สุดกรมชลประทาน ได้ตัดสินใจถอนเรื่องรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมออกจากการพิจารณาเพื่อหาแนวทางเลือกที่เหมาะสม เมื่อปลายปี 2560 อันถือว่าเป็นการยุติความขัดแย้ง ซึ่งในขบวนการนี้

“ที่ค่อนข้างประหลาดใจคือ ผู้บริหารชุดนี้ส่วนใหญ่เป็นทหารช่างแตกต่างจากทหารในยุคอดีตที่ชอบเข้าป่าล่าสัตว์”

รัฐบาลชุดนี้ได้พยายามคัดสรร ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ เข้าบริหารจัดการแก้ปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ จึงทำให้อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ ยังเป็นความหวังในการฟื้นฟูเสือโคร่ง ซึ่งเป็นสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์ของโลกในอนาคต

3. สร้างแนวเชื่อมต่อสัตว์ป่า ผืนป่าดงพญาเย็น เขาใหญ่ หลังจากอนุมัติให้มีการขยายถนนทางหลวงหมายเลข 304 รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณกว่า 1,300 ล้านบาท ให้กรมทางหลวง สร้างแนวเชื่อมต่อผืนป่า (Corridor) ระหว่างอุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่